

MEMORANDUM O SUGLASNOSTI

U PROVOĐENJU POSTUPAKA ISTRAŽIVANJA, PRONALAŽENJA I PRIJENOSA POSMRTNIH OSTATAKA OSOBLJA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA NESTALIH NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE TIJEKOM DRUGOG SVJETSKOG RATA

IZMEĐU

MINISTARSTVA HRVATSKIH BRANITELJA REPUBLIKE HRVATSKE

I

AGENCIJE ZA PRONALAŽENJE RATNIH ZAROBLJENIKA/NESTALIH U AKCIJI MINISTARSTVA OBRANE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

Ministarstvo hrvatskih branitelja Republike Hrvatske i Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država (u daljnjem tekstu: sudionici) postigli su sljedeće dogovore:

I. TEMELJNA ODREDBA

Članak 1.

Ovim Memorandumom utvrđuju se međusobni odnosi sudionika i načini suradnje u istraživanju, traženju i prijenosu posmrtnih ostataka osoblja SAD-a za koje se vjeruje da su nestali na državnom području Republike Hrvatske tijekom Drugog svjetskog rata.

II. DEFINICIJE POJMOVA

Članak 2.

- (1) U svrhu ovog Memoranduma, posmrtni ostaci osoblja SAD-a koji se traže na državnom području Republike Hrvatske bili su:
 1. pripadnici Oružanih snaga SAD-a koji su izgubili život tijekom službe u Drugom svjetskom ratu, ili
 2. osobe povezane s Oružanim snagama Sjedinjenih Američkih Država prema primjenjivim zakonima SAD-a, koje su izgubile život tijekom sudjelovanja u Drugom svjetskom ratu.
- (2) Lokacije nestanka, u smislu ovog Memoranduma, su lokacije na državnom području Republike Hrvatske na kojima su pronađeni ili se mogu pronaći posmrtni ostaci nestalog osoblja SAD-a.

- (3) Lokacije stavka 2. ovog članka obuhvaćaju lokacije na državnom području Republike Hrvatske gdje se vjeruje da se nalaze posmrtni ostaci nestalog osoblja SAD-a, na temelju povijesnog zapisa i/ili na kojima su isti naknadno pronađeni.

III. AKTIVNOSTI SUDIONIKA

Članak 3.

Sukladno unutarnjim pravnim propisima Republike Hrvatske i Četvrte Ženevske konvencije iz 1949. godine, dio II., članci 15., 16. i 17., Ministarstvo hrvatskih branitelja Republike Hrvatske namjerava pružiti zaštitu lokacija nestanka na kojima se zna da se nalaze ili se vjeruje da se mogu nalaziti posmrtni ostaci osoblja SAD-a, uključujući i zaštitu protiv gradnje objekata koji su nespojivi s dostojanstvom ovih mjesta ili gradnje objekata koji ometaju potraživanje za posmrtnim ostacima.

Članak 4.

Sukladno unutarnjim pravnim propisima Republike Hrvatske i unutarnjim pravnim propisima Sjedinjenih Američkih Država, Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država namjerava osigurati prijenos posmrtnih ostataka i konačni ukup identificiranog osoblja SAD-a pronađenog u Republici Hrvatskoj, o vlastitom trošku i u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske.

Članak 5.

- (1) Uz prethodnu pisanu suglasnost Ministarstva hrvatskih branitelja Republike Hrvatske, Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država namjerava organizirati potragu za posmrtnim ostacima nestalog osoblja SAD-a, kao i ekshumaciju i prijenos tih posmrtnih ostataka s državnog područja Republike Hrvatske na državno područje Sjedinjenih Američkih Država.
- (2) Sudionici određuju da Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država može uvesti vlastitu opremu i materijal na državno područje Republike Hrvatske, u skladu s odredbama o carinskim postupcima i drugim odgovarajućim pitanjima iz *Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj*, potpisanim u Washington-u, 3. travnja, 2008. (u daljnjem tekstu: Sporazum iz 2008.).
- (3) Sudionici određuju da ekshumaciju i međudržavni prijenos posmrtnih ostataka pronađenog osoblja SAD-a iz stavka 1. ovog članka može obaviti Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država uz pisanu suglasnost Ministarstva hrvatskih branitelja Republike Hrvatske te u skladu s prethodnom koordinacijom između sudionika.

- (4) Sudionici određuju da istragu, ekshumaciju i međudržavni prijenos posmrtnih ostataka pronađenog osoblja SAD-a na koje se odnosi stavak 1. ovog članka može također obaviti i partner Agencije za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država u prethodnom dogovoru i koordinaciji s Ministarstvom hrvatskih branitelja Republike Hrvatske.
- (5) Sudionici određuju da će troškove povezane sa stavcima 1., 2., 3. i 4. ovog članka snositi Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država.

Članak 6.

- (1) Sudionici određuju da se postupci iz članka 5. ovog Memoranduma pokreću za pojedinačne slučajeve uz zahtjev dostavljen Ministarstvu hrvatskih branitelja Republike Hrvatske radi izdavanja suglasnosti za istraživanje, ekshumaciju i/ili prijenos posmrtnih ostataka i koji sadrži sljedeće informacije:
1. poznatu lokaciju ili lokaciju za koju se vjeruje da je lokacija nestanka i da se na njoj nalaze posmrtni ostatci jednog ili više nestalog osoblja SAD-a;
 2. županiju, grad, općinu lokacije nestanka;
 3. zemljopisne koordinate lokacije nestanka;
 4. pretpostavljeni broj osoblja SAD-a na lokaciji nestanka; i
 5. vremensko razdoblje i okolnosti nestanka.
- (2) Sudionici određuju da se zahtjev za izdavanje suglasnosti iz stavka 1. ovog članka podnosi Ministarstvu hrvatskih branitelja Republike Hrvatske diplomatskim putem, najkasnije šest mjeseci prije namjeravanog datuma početka ekshumacije te da će u slučaju planiranih samo neinvazivnih aktivnosti istraživanja, uključujući upotrebu metalnih detektora, zahtjev biti podnesen najkasnije tri mjeseca prije početnog datuma istraživanja.
- (3) Sudionici određuju da prije izdavanja suglasnosti iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo hrvatskih branitelja Republike Hrvatske, u skladu s unutarnjim pravnim propisima Republike Hrvatske, provodi potrebne radnje i postupke ishodenja potrebnih suglasnosti drugih nadležnih tijela Republike Hrvatske koji su sastavni dio suglasnosti Ministarstva hrvatskih branitelja Republike Hrvatske.
- (4) Sudionici određuju da se pisana suglasnost Ministarstva hrvatskih branitelja Republike Hrvatske dostavlja Agenciji za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država prije namjeravanog datuma početka ekshumacije ili prije datuma početka istraživanja.
- (5) Ukoliko se tijekom postupka iz stavka 3. ovog članka utvrdi da nadležna tijela Republike Hrvatske vode kazneni postupak i/ili prikupljaju saznanja u vezi s lokacijom nestanka i/ili

je utvrđeno da se na lokaciji nestanka nalaze i posmrtni ostaci državljana Republike Hrvatske iz Drugog svjetskog rata ili poslijeratnog razdoblja, za koju je podnesen zahtjev iz stavka 1. ovog članka, sudionici zajednički organiziraju i obavljaju ekshumaciju posmrtnih ostataka.

- (6) Sudionici određuju da se način ekshumacije i prijenosa posmrtnih ostataka osoblja SAD-a iz stavka 1. ovog članka obavljaju u skladu sa standardnim operativnim postupcima Agencije za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država, poštujući pritom unutarnje pravne propise Republike Hrvatske.
- (7) Sudionici određuju da Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država snosi troškove ekshumacije i prijenosa posmrtnih ostataka osoblja SAD-a iz stavka 1. ovog članka.

Članak 7.

- (1) Sudionici određuju da nakon uspješne ekshumacije, prijenosa i identifikacije posmrtnih ostataka osoblja SAD-a i prikladne obavijesti obiteljima, Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država podnosi Ministarstvu hrvatskih branitelja Republike Hrvatske izvješće koje će sadržavati sljedeće informacije:
 - 1. lokaciju na kojoj je obavljena ekshumacija posmrtnih ostataka;
 - 2. županiju, grad i općinu gdje je obavljena ekshumacija posmrtnih ostataka;
 - 3. zemljopisne koordinate mjesta na kojem je obavljena ekshumacija posmrtnih ostataka;
 - 4. opisne podatke mjesta ekshumacije;
 - 5. datum(e) ekshumacije posmrtnih ostataka;
 - 6. broj osoblja čiji su posmrtni ostaci ekshumirani;
 - 7. osobni identitet osoblja SAD-a čiji su posmrtni ostaci pronađeni;
 - 8. dokazne predmete pronađene uz posmrtnu ostatku – vojna i/ili osobna oprema, (npr. vojne identifikacijske oznake, novčanici, ostaci uniforme, itd.);
 - 9. okolnosti pod kojima je nastupila smrt osoblja SAD-a;
 - 10. datum prijenosa posmrtnih ostataka; i
 - 11. lokaciju posljednjeg počivališta posmrtnih ostataka.
- (2) Sastavni dio evidencije iz stavka 1. ovog članka čini i fotodokumentacija i/ili videozapis provedene ekshumacije posmrtnih ostataka osoblja SAD-a.
- (3) Sudionici određuju da se izvješća iz stavka 1. ovog članka uobičajeno dostavljaju Ministarstvu hrvatskih branitelja Republike Hrvatske diplomatskim putem i izravno, najkasnije osamnaest mjeseci nakon identifikacije posmrtnih ostataka.

Članak 8.

- (1) Sudionici određuju da će u slučaju iz članka 5. stavka 1., odnosno prijenosa posmrtnih ostataka osoblja SAD-a s državnog područja Republike Hrvatske na državno područje Sjedinjenih Američkih Država, kad je potrebno, Ministarstvo hrvatskih branitelja Republike Hrvatske poduzeti mjere za dostojanstveno privremeno zbrinjavanje posmrtnih ostataka na teritoriju Republike Hrvatske sve dok posmrtni ostaci neće biti preneseni u Sjedinjene Američke Države.
- (2) Sudionici određuju da se privremena odgovornost nad posmrtnim ostacima osoblja SAD-a iz stavka 1. ovog članka obavlja prema prethodnom dogovoru između sudionika.
- (3) Sudionici određuju da Ministarstvo hrvatskih branitelja Republike Hrvatske, kao i ostala nadležna tijela s kojima se koordinira, osigura da se identitet ili sumnja na identitet, nestalog osoblja SAD-a ne objelodanjuje dok Agencija za pronalaženje ratnih zarobljenika/nestalih u akciji Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država ne potvrdi identitet posmrtnih ostataka i objavi priopćenje za javnost s identitetom prethodno nestalih osoba.

Članak 9.

Ekshumaciji posmrtnih ostataka nestalog osoblja SAD-a te njihovom prijenosu s državnog područja Republike Hrvatske na državno područje Sjedinjenih Američkih Država mogu prisustvovati predstavnici državne vlasti sudionika uz prethodnu koordinaciju među njima.

Članak 10.

- (1) Sudionici određuju da uz prethodnu koordinaciju druga tijela vlade svakog sudionika mogu sudjelovati u provedbi ovog Memoranduma u skladu s domaćim zakonima svakog sudionika.
- (2) Sudionici određuju da u slučaju iz stavka 1. ovog članka, njihova nadležna tijela djeluju u skladu s ovim Memorandumom.

Članak 11.

U skladu s unutarnjim pravnim propisima Republike Hrvatske, Ministarstvo hrvatskih branitelja Republike Hrvatske namjerava pružiti podršku ili poduzeti mjere za dobivanje potrebnih odobrenja i dokumentacije nadležnih tijela Republike Hrvatske, s ciljem olakšavanja pronalaženja posmrtnih ostataka nestalog osoblja SAD-a.

Članak 12.

Sudionici, kao i ovlaštena tijela sudionika iz članka 10. ovog Memoranduma, a imajući na umu odredbe Sporazuma iz 2008., dužni su poštivati unutarnje pravne propise Republike Hrvatske u provedbi ovog Memoranduma.

Članak 13.

Sudionici namjeravaju razmijeniti znanja i iskustva vezana za potragu i pronalaženje posmrtnih ostataka osoba poginulih tijekom Drugog svjetskog rata.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

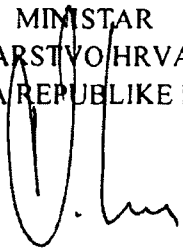
Članak 14.

Ovaj Memorandum stupa na snagu datumom njegovog potpisivanja i ostaje na snazi na neodređeno vrijeme te:

- (1) Bilo koji sudionik može u svako doba okončati ovaj Memorandum pisanom obaviješću drugom sudioniku, u kojem slučaju ovaj Memorandum prestaje biti na snazi devedeset (90) dana od datuma primitka obavijesti o okončanju; i
- (2) Prestanak ovog Memoranduma ne utječe na dovršenje aktivnosti i obveza započetih prema ovom Memorandumu, a koje nisu dovršene u trenutku okončanja, u nedostatku zasebnog uzajamnog dogovora između sudionika u pogledu tih aktivnosti.

Potpisano u Republici Hrvatskoj, Zagrebu, dana 13. studenog 2018. godine u dva izvornika, svaki na hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

TOMO MEDVED
MINISTAR
MINISTARSTVO HRVATSKIH
BRANITELJA REPUBLIKE HRVATSKE

KELLY K. MCKEAGUE
DIREKTOR
AGENCIJA ZA PRONALAŽENJE
RATNIH ZAROBLJENIKA/NESTALIH
U AKCIJI MINISTARSTVA OBRANE
SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA